

Alkotmánybíróság

Budapest, I. ker. Donáti utca 35-45.

a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

címe [REDACTED], [REDACTED] tartózkodási
peres eljárás felperese – csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője, dr. Szoboszlai
György ügyvéd (kamara azonosító: [REDACTED])

alkotmánybíróságról [REDACTED] útján az

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő.

Az Abtv. 27.§-a biztosítja azt a jogomat, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyemben, mint érintett személy, alkotmányjogi panasszal fordulhatok az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntések, illetőleg a bírósági eljárást befejező döntés az Alaptörvényben biztosított jogomat sérti, feltéve, hogy a jogorvoslati lehetőségeimet már kimerítettem.

A tárgybeli ügyben minden feltétel teljesült, és erre tekintettel kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 29.§-ára tekintettel fogadja be az alkotmányjogi panaszt, mivel az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntések az ügy érdemét befolyásolóan alaptörvény-ellenesek, illetőleg megállapítható az ügy eldöntését megalapozó jogszabályokkal érintett kérdés alapvető alkotmányjogi jelentősége. Kérem továbbá, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján az Alkotmánybíróság vizsgálja felül a Kúria Mfv.II.10.051/2017/11. számú ítélete és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 25.M.1789/2014/39. számú ítélete Alaptörvénnyel való összhangját, állapítsa meg a hivatkozott határozatok alaptörvény-ellenességét, és az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján semmisítse meg azokat, mivel azok sértik az Alaptörvény

B) cikk (1) bekezdését, R) cikk (1) és (2) bekezdését, a II. cikkét, a XIII. cikk (1) bekezdését, a XV. cikk (5) bekezdését, a XVI. cikk (1) a XVIII. cikk (2) bekezdését, 28. cikkét.

Kérelmem megalapozottságának indoklásaként előadom az alábbiakat:

143

FŐVÁROSI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG	
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK 6.	
FÓLAJSTROMSZÁM	
KEZDŐIRATON	
Postán/Gyűjtőládába/Személyesen/E-mailen/Faxon/eirattal/Kézbesítéssel	
Érkezett:	2018 -05- 31
PÉLDÁNY:	1 IV.
MELLÉKLET:	14 KÖZTÜK:
FÓLAJSTROMSZÁM:	
UTÓIRATON:	

Ügyszám:	
IV/1266-0/2018	
Érkezett:	2018 AUG 14.
Példány:	1
Kezelőiroda:	1
Melléklet:	14 db

1. A megsemmisíteni kért bírói döntések megnevezése

Kérem, hogy a T. Alkotmánybíróság semmisítse meg

- a Kúria Mfv.II.10.051/2017/11. számú ítéletét és
- a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 25.M.1789/2014/39. számú ítéletét.

2. Az Alaptörvényben biztosított jogok megnevezése

B) cikk (1) bekezdése: a jogállamiságból eredő jogi egyértelműség és jogbiztonság alapelve; az egyoldalú intézkedés visszaható hatályának a jogállamiság elvéből következő tilalma

R) cikk (1) és (2) bekezdése: az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja; az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.

II. cikk: az emberi méltóság sérthetetlenlensége

XIII. cikk (1) Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez.

XV. cikk (5) bekezdése: Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

XVI. cikk (1) bekezdése: minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

XVIII. cikk (2) bekezdése: a szülők munkahelyi védelme

28. cikke: a jogszabályok ésszerű értelmezésének és alkalmazásának alapelve.

3. A közvetlen érintettség megjelölése, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének lényeges elemei, a peres eljárásokban felmerült releváns tények és összefüggések kifejtése.

3.1. A hivatkozott jogszabályok felsorolása

- Magyarország Alaptörvénye
- 1952. évi III. törvény a polgári perrendtartásról
- 1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről (régi Mt.)
- 1992. évi XXIII. törvény a köztisztviselők jogállásáról (Ktv.)
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.)
- 2011. évi CLI. törvény az Alkotmánybíróságról (Abtv.)
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről (Mt.)
- 2012. évi V. törvény a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvénnyel összefüggő átmeneti, módosuló és hatályát vesztes szabályokról, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról
- a 2015. évi XXXII. törvény egyes jogállási tárgyú törvények módosításáról

3.2. A peres eljárások előzménye, háttere, indoka

A [REDACTED]
[REDACTED] munkaköröm tekintetében a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 111.§-a alapján 2012. július 13. napjától [REDACTED] utónevű gyermekem gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot vettem igénybe.

2013 novemberében mind közvetlen felettesemet, mind a Humánpolitikai Főosztályt tájékoztattam arról, hogy gyermekem második életévének betöltését követő naptól, 2014. január 28. napjától a fizetés nélküli szabadságomat meg kívánom szüntetni és a rendelkezésemre álló szabadság kivételét követően munkába kívánok állni. Kértem, hogy szíveskedjenek megállapítani a rendelkezésemre álló szabadság mértékét és kiadásának módját. Ez a közlés szóban és írásban is megtörtént, a bejelentést tartalmazó feljegyzéseket 2013. november 29. napján igazoltan mindkét főosztályon átvették.

Mivel a bejelentésemre a munkáltatóm sem szóban, sem írásban nem reagált a Magyar Államkincstár elnökéhez intézett, és 2014. január 31. napján kelt levelem útján ismételten nyilatkoztam munkába állási szándékomról és ismételten kértem a szabadság megállapítását, illetőleg annak írásban történő közlését. Munkáltatóm, sem szóban, sem írásban nem tájékoztatott arról, hogy kérésem teljesítésének bármi akadálya lett volna. 2014 februárjában közvetlen felettesemnél érdeklődtem a munkám felvételéről, de érdemi tájékoztatást nem kaptam.

2014. március 10. napján tartózkodási címemen vettem át a kinevezés-módosítást tartalmazó munkáltatói intézkedést. Az ezt tartalmazó levelet, amelyet az általános elnökhelyettesi tisztséget betöltő [REDACTED] elnökhelyettes az elnök jogkörében eljárva 2014. január 28. napján írta alá, illetőleg a levél ezt a dátumot tartalmazta a szabályos aláírás mellett. A levél kétféle lehetőséget tartalmazott a nevemmel jelzett aláírás előírt formulájával. Ennek az előírt formulának az ügyben döntő jelentősége van, miután tényleges választási lehetőséget nem biztosított: Az első lehetőség úgy szólt:

„Aláírással igazolom, hogy a kinevezés-módosítás egy példányát átvettem.
Budapest, 2014. január „ „ [REDACTED]

Ezt a formulát nem írtam alá, mert a kinevezés-módosítással nem értettem egyet.
Második formulát az okirat a következőképpen fogalmazta meg:

„Nyilatkozom, hogy jelen okirat szerinti kinevezés-módosítással nem értek egyet, egyben a Kttv. 63.§ (2) bekezdés d) pontja alapján kérem a jogviszonyom felmentéssel történő megszüntetését.

Budapest, 2014. január „ „ [REDACTED]

Ezzel a formulával vettem át a levelet, javítva a tényleges dátumot, 2014. március 10. napjának megjelölésével. Tettem ezt abban a tudatban, hogy a jogszabályban biztosított felmentési védelem alatt állok és a kinevezés-módosítással való egyet nem értés nem jelenti automatikusan a jogviszonyom felmentéssel történő megszüntetésének kérelmét.

A Magyar Államkincstár 2014. február 1. napjával hivatalba lépett új elnöke, [REDACTED] az egyoldalú kinevezés-módosítás 2014. március 10. napján általam történt átvételét követően 2014. március 17. napján kelt okiratával kormányzati közszolgálati jogviszonyomat felmentéssel, 2014. május 9. napi hatállyal megszüntette. A felmentési okiratban valótlánul úgy nyilatkozott, hogy „[REDACTED] munkakör betöltésére szóló kinevezését a Kttv. 48.§ (2) bekezdés d) pontja alapján 2014. január 28-án kelt kinevezés-módosítási okirattal egyoldalúan módosítottam azzal, hogy Önt az [REDACTED] munkakörbe helyeztem.” A valótlanság abban áll, hogy a hivatkozott napon az aláíró elnök ilyen intézkedést nem hozhatott, mivel kinevezése 2014. február 1. napjával lépett hatályba. A hivatalban volt [REDACTED] rendelkezett volna aláírási joggal, ám ezt az iratot számomra nem kézbesítették semmilyen módon, így arról csak 2014. március 5. napján, az irat postai átvétel napján értesültem és március 10-én írtam alá. Az intézkedést az elnök a továbbiakban azzal indokolta, hogy a kinevezés-módosítás okiratban 2014. március 10-én nyilatkoztam arról, hogy e munkakört nem kívánom betölteni és a Kttv. 48.§ (7) bekezdése alapján jogviszonyom felmentéssel történő megszüntetését kértem. Ezt az elnöki okiratot 2014. március 20. napján vettem át.

A jogviszonyom ilyen valótlán indokolással történt megszüntetését és az azt megelőző eljárást törvénysértőnek és több ponton alaptörvény-ellenesnek tartottam és a megfelelő eljárásrendet követve jogorvoslatot kerestem.

2014. március 25-én közszolgálati panasszal éltem a kinevezés-módosítással és a felmentéssel szemben. Ebben előadtam, hogy a kinevezés-módosítás nem felelt meg a Kttv. rendelkezéseinek, valamint a jóhiszeműség és a tisztesség követelményének. Az volt az álláspontom, hogy az egyoldalú kinevezés-módosítás súlyosan jogszabálysértő volta kihat a felmentés jogszerűségére is. Mivel a kinevezés-módosítással való egyet nem értést maga az okirat kötötte össze a kérelmemre történő felmentési igénnyel, az erre való hivatkozás nyilvánvalóan joggal való visszaélést valósított meg, és e miatt arra érvényesen felmentést nem lehetett alapítani. A közszolgálati panaszban arra is hivatkoztam, hogy a munkáltató felmentés iránti intézkedése a Kttv. 70.§ (1) bekezdésének c) pontjába ütközött, ugyanis a szabályozás szerint a munkáltató felmentéssel nem szüntetheti meg a jogviszonyt a gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetési szabadság, illetve – a fizetés nélküli szabadság igénybevétele nélkül is – a gyermek hároméves koráig terjedő időtartama alatt.

A döntőbizottsági eljárásban a bepanaszolt Magyar Államkincstár elnöke 2014. április 15. napján kelt, és csak 2014. május 8. napján kézbesített iratával nyilatkozatot tett, amelyben

elismerte, hogy a kinevezés-módosítást tartalmazó iratot nem a szervezet ügyrendjében szabályozott módon kézbesítették, vagyis praktikusán nem kézbesítették: „Mindezekre tekintettel a Kincstár úgy értékelte, hogy a panaszos a kinevezés módosítást nem kapta meg.” (Irat 1. oldal, utolsó bekezdés) Az Államkincstár elnöke a továbbiakban azt nyilatkozta, hogy 2014 márciusában a hozzájárulása alapján változatlan formában immár tértivevénnyel került megküldésre a kinevezés módosítás,
„melyet a Panaszos átvett és az abban foglaltak alapján döntött: nem fogadta el a kinevezés módosításban foglaltakat, hanem a felmentését kérte.”

A jelen alkotmányjogi panasz előterjesztőjeként arra hivatkozom, hogy ez a nyilatkozat az ügy alkotmányjogilag központi eleme. Nem tekinthető a jogállamiság elveivel összeegyeztethetőnek az az eljárás, amelyben arra hivatkoznak, hogy a korábbi vezető szabályosan nem kézbesített intézkedését a hatáskörrel rendelkező új vezető utólagosan úgy hagyja jóvá, hogy erről nem az okirat kézbesítésével egy időben nyilatkozik, hanem a közszolgálati jogviszony felmentéssel történt megszüntetése után a döntőbizottsági eljárásban úgy, hogy ezt a nyilatkozatot nem a panaszos felé, hanem a Döntőbizottsághoz intézi. Az Államkincstár elnöke ugyanitt arra is hivatkozik, hogy a
„felmentési okirat már aláírással készült el, ebből a Panaszos alappal következtethetett arra, hogy a korábbi, ezen okirat alapjául szolgáló kinevezés módosítás is jóváhagyással történt.”

A jogviszony alanyaként Felperesnek nem következtetés útján kellett volna értesülnie a megváltozott munkáltatói szándékról utólagosan, mert ez az alárendelt kormánytisztviselő számára egy abszurd, elő nem írt jogi kötelezettséget jelentene.

Ez a jognyilatkozat szolgált a jelen alkotmányjogi panasszal támadott későbbi két bírósági határozat alapjául, innen ered az ügyben az egyik alaptörvény-ellenes momentum, ami az egész eljárást végig kíséri. Mivel a felmentési döntést meghozó [REDACTED] elnök 2014 januárjában még nem volt hivatalban, a január 28-i dátumot hordozó irat nem történhetett az ő jóváhagyásával. Ehhez képest hivatalba lépését követően azt nem is kellett jóváhagynia, mivel a kinevezés-módosítás a maga tételezett időpontjában az arra jogosulttól származott. Nem a jóváhagyása hiányzott, hanem a szabályos kézbesítése, és így azt változatlan formában az újonnan kinevezett elnök 2014 márciusában már nem is hagyhatta volna jóvá. Az Alaptörvénybe foglalt jogbiztonság követelményét az a körülmény is sérti, hogy az eljárás során egyértelműen megállapítást nyert, hogy a kinevezés-módosítást az okiraton szereplő időpontban az arra jogosult azért nem írhatta alá, mert azon a napon szabadságon volt, nem tartózkodott a hivatalában. Az aláírás előre dátumozott volta az eljárásban bizonyított tényként került megállapításra. Önmagában ez a körülmény megalapozta az okirat formai érvénytelenségét.

Alkotmányossági okból az is lényeges körülmény, hogy az elnöki nyilatkozat úgy állítja be, mintha a felmentésemet szabad akaratomból kértem volna, ugyanis a kinevezés-módosítási

okiraton csak két opció szerepelt, vagy elfogadom a törvénysértő (érvénytelen és jogszabályi tételbe ütköző) kinevezést, vagy azzal nem értek egyet, ami automatikusan magával vonja azt, hogy a Kttv. 63.§ (2) bekezdés d) pontja alapján beáll a felmentésem kérelmezése.

A kincstár elnökének nyilatkozatára 2014. május 8. napján kelt levéllel válaszoltam, amelyben részletesen vázoltam ellentétes jogi álláspontomat és kértem az egyoldalú kinevezés-módosítás, valamint a felmentés súlyosan jogszabálysértő, a munkába visszatérő, gyermeket nevelő anyák felmentési védelmébe ütköző voltának megállapítását.

Közszolgálati panaszomat a Kormánytisztviselői Döntőbizottság a 2014. április 30. napján kelt határozattal – az Elnöki állásponttal kapcsolatos véleményem bevétele nélkül - elutasította azzal a jogi indokolással, hogy a felmentési védelmet tartalmazó Kttv. 70.§ általános szabályozásához képest a Kttv. 48.§ (7) bekezdése speciális rendelkezést tartalmaz, ezért *„a munkáltató köteles volt panaszos kérését teljesítve felmenteni, ez ugyanis a kormánytisztviselő választásán múlik.”* (Irat 2. oldal 2 bekezdés utolsó mondat)

Ez az érvelés nyilvánvalóan önellentmondást rejt magában: ha nem illet meg az általános jellegű felmentési védelem, akkor az egyoldalú kinevezés módosítás el nem fogadása egyet jelent a felmentés iránti kérelemmel, ha pedig a kinevezés módosítást törvénysértőnek tartom, ez egyúttal egyenlő a felmentés iránti kérelemmel, amit a munkáltatónak teljesítenie kell. A szabályozás ilyen értelmezése nyilvánvalóan alkotmányosértő, mivel kiüresíti a felmentési védelmet, ami e döntések meghozatalának időszakában egyértelműen, az eljáró szervezetek által sem vitathatóan hatályban volt.

A döntőbizottsági eljárásban nem állapították meg az egész eljárásban fellelhető rendeltetésellenes joggyakorlás tényét, illetőleg a jóhiszeműség és a tisztesség elvének sérelmét, noha a megismert tényállásban ennek több eleme is napvilágra került. Ezek közül a legalapvetőbb tény az volt, hogy a főosztályvezető-helyettesi pozíciót már akkor betöltötték, mielőtt sor került volna a kinevezésem módosítására; a munkáltató meg sem kísérelte az ügy közös megegyezéssel történő rendezését, annak ellenére, hogy a Kttv. 48. § (1) szerint a kinevezés tartalmát főszabályként csak az államigazgatási szerv és a kormánytisztviselő közös megegyezésével lehet módosítani.

3.3. A peres eljárások részletes ismertetése az alkotmányossági panasz releváns elemeire tekintettel

A közszolgálati panaszt elutasító döntőbizottsági határozat kézhezvételét követően keresettel éltem a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál. 2014. július 8. napján kelt kijavított kereseti kérelmemben részletesen összefoglaltam az eljárás során tapasztalt törvénysértéseket és részletesen vázoltam azt a körülményt, hogy a felmentési védelem olyan alkotmányos helyzetet teremtett, amely kizárta az egyoldalú kinevezés-módosítással

kényszerűen összekötött, választási lehetőséget nem biztosító egyoldalú felmentést, s ezért sem a kinevezés-módosítás, sem az annak el nem fogadására alapított elnöki felmentés nem lehetett az alkotmányos védelemmel összeegyeztethető.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság bizonyítási eljárást lefolytatva 2015. november 24. napján kelt 25.M.1789/2014/39. számú ítéletével a keresetemet elutasította. Az elutasító határozat indokolásának lényeges elemei megalapozzák jelen alkotmányjogi panaszomat, és mivel a Kúria későbbi eme ítéletet helybenhagyó ítélete is egy az egyben azonos érvelésen alapszik, az abban foglaltak alábbiak szerint rövid összefoglalása indokolt.

Az alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából lényeges tényállási elemek között a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság megállapította, hogy

- a munkáltatói jogkör gyakorlója 2014. január 31. napjáig [REDACTED] általános elnökhelyettes volt;
- a 2014. január 24-én keletkezett egyoldalú kinevezés módosítást tartalmazó iratot 2014. január 28. napjára dátumozták; ezt az iratot a munkáltatói jogkör gyakorlója 2014. január 24. napján írta alá, mivel 2014. január 27. (hétfő) napjától kezdődő héten szabadságon volt;
- a nem valós dátumot tartalmazó, formailag érvénytelennek minősülő iratot a belső szabályozást és gyakorlatot megsértve szabályosan nem kézbesítették;
- mivel a kézbesítésre nézve a munkáltatónál „nem állt rendelkezésre adat” (Ítélet 3. oldal 1. sor) a munkáltató az okiratot változatlan formában megküldte 2014. március 5. napján; az iratot a munkavállaló március 10. napján vette át és a döntés jogszerűségét vitató nyilatkozatát az iratra rávezetve ugyanezen a napon megtette; a nyilatkozat azon részét írta alá, amely szerint a kinevezés módosítással nem ért egyet és egyben kéri a Kttv. 63.§ (2) bekezdés d) pontja alapján a jogviszony felmentéssel történő megszüntetését;
- a munkáltató a 2014. március 17. napján kelt iratával a felperes jogviszonyát felmentéssel megszüntette 2014. május 9. napi hatállyal, azzal az indokolással, hogy a kinevezését a 2014. január 28. napján kelt kinevezés módosítás okirattal egyoldalúan módosította és referensi munkakörbe helyezte át;
- a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az ezt cáfoló, maga által is részletezett okiratok ellenére tényként állapította meg, hogy „a kinevezés módosítása ténylegesen 2014. január napján kelt.” (Ítélet 8. oldal 5 bekezdés);
- megállapította a Bíróság, hogy a felperes munkavállaló 2014. február 18. és 21. napján elektronikus levelezést folytatott közvetlen felettesével, [REDACTED] k [REDACTED] s e körben a felperes az általa elküldött leveleket mint főosztályvezető-helyettes írta alá, ám e bizonyított körülménynek nem tulajdonított jelentőséget; ez a jogbiztonságot sértő bírói mérlegelés annak fényében aggályos, hogy kifejezetten nem felel meg a jogállamiság követelményének; ha a kinevezés-módosítás eme időpontokban ténylegesen megszületett volna, arról a főosztályvezetőnek tudnia kellett és ezt a tényt a helyettesével közölnie kellett volna, ha a joggyakorlás rendeltetésszerűnek minősül.

A jogértelmezés keretében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az alábbi következtetésekre jutott:

- a közokiratban megjelölt dátum bizonyítottnak valótlan volta ellenére megállapította, hogy a kinevezés módosítás jogszerű volt és azt a munkáltató jogszerűen közölte akkor, amikor az okirat aláírója már nem volt jogosult ilyen tartalmú döntés meghozatalára;
- ennek megfelelően a munkáltatói felmentést is jogszerűnek minősítette annak rögzítésével, hogy a felmentés maga a kormánytisztviselő kérelmezte és e miatt a Bíróság szerint nem érvényesül a Kttv. 70.§ (1) pontja szerinti felmentési tilalom;
- a Bíróság hivatkozott arra, hogy bár a felperes a saját perében hivatkozni kívánt a rendeltetésellenes joggyakorlásra, annak ellenére, hogy a perben a felperes „utalt arra, hogy az alperes kikényszerített olyan felmentést, amelyre valójában nem volt felperesi szándék, és ezt az alperes a kinevezés módosításával kényszerítette ki” (Ítélet 9-10. oldal), a Bíróság a rendeltetésellenes joggyakorlást „a felperes ilyen hivatkozása hiányában” nem vizsgálta.

A jelen alkotmányjogi panasszal megsemmisíteni kért fent részletezett ítélettel szemben fellebbezéssel éltem a Fővárosi Törvényszékhez ismételten kifejtve az ítélettől eltérő jogi álláspontomat mind a rögzített tényállás, mind pedig a jogi minősítés tekintetében. A Fővárosi Törvényszék 2016. október 20. napján kelt 5.Mf.680.030/2016/30. számú rész-közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság 25.M.1789/2014/39. számú ítéletét a Kormánytisztviselői Döntőbizottság 2014. április 30-án kelt VI-KD/78/10/2014. számú határozatára is kiterjedően részben megváltoztatta, megállapította, hogy az alperes ELN-141/1/2014. számú, 2014. március 17-én kelt felmentése jogellenes. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság ítéletét a kinevezés-módosítás jogellenességének megállapítása és a szabadságmegváltás iránti kereset elutasítása körében a Fővárosi Törvényszék helybenhagyta. A Törvényszék keresetnek helyt adó ítéleti része arra a jogértelmezésre épül, hogy az alkalmazandó jogszabályok rendszerében amennyiben a „felmentési védelemnek minősülő ok 2012. február 29-ig keletkezik és a Kttv. hatálybalépését követően is fennáll, ezen ok fennállásáig a felmentési védelemre jogosító időhöz fűződő jogkövetkezmények tekintetében a Ktv.-nek a Kttv. hatálybalépését megelőzően hatályos szabályait kell alkalmazni.” (Ítélet 7. oldal 7. bekezdés). A Törvényszék egyetértett a felperes ama álláspontjával, hogy „amennyiben a jogalkotónak nem a felmentési védelem abszolút biztosítása lett volna a célja, a felmentési védelem szabályainak alkalmazása alól kivette volna a kinevezés egyoldalú módosításának el nem fogadása esetét, kivételként megfogalmazva azt, de nem tette, pedig van erre példa: a hatályos szabályozásban jelenleg is a felmentési védelem alóli kivételként szerepel a méltatlanság jogcímén történő felmentés esete”. (Ítélet 7-8. oldal) Alapos érvelés és jogértelmezés alapján állapította meg a Törvényszék, hogy az alperes Államkincstár jogellenesen, felmentési tilalomba ütköző módon szüntette meg a felperes kormányzati szolgálati jogviszonyát.

A Fővárosi Törvényszék jogerős rész-közbenső ítéletének a kereset elutasító részével szemben a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, a Magyar Államkincstár felülvizsgálati

kérelme pedig a Törvényszék hivatkozott ítéletének azon része ellen irányult, amely szerint a felmentés a felmentési védelembe ütközik.

A Kúria a 2018. január 24. napján kelt, 2018. április 4. napján kézbesített Mfv.II.10.051/2017/11. számú ítéletével a Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.030/2016/30. számú rész-közbenső ítéletének azon rendelkezését, amellyel megváltoztatta a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 25.M.1789/2014/39. számú ítéletének a felmentés jogellenességének megállapítására vonatkozó rendelkezését, *hatályon kívül helyezte*, és ebben a körben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Ugyanakkor a jogerős rész-közbenső ítéletét abban a részében, melyben helybenhagyta az elsőfokú ítéletnek a kinevezés-módosítás jogellenességének megállapítása iránti keresetet elutasító részét, hatályában fenntartotta; a felülvizsgálati kérelmekkel nem támadott részét pedig nem érintette.

A jelen alkotmányjogi panasz nem terjed ki arra, hogy a panaszos munkakörének módosítása tárgyában hozott bírósági döntések mennyiben felelnek meg a jogállamiság körébe tartozó alkotmányossági követelményeknek annak ellenére sem, hogy ezek a határozat-részek nyilvánvalóan iratellenes megállapításokat tartalmaznak. Ilyen a már idézettekén túl a Kúria ítéletének az a megállapítása, hogy „A kinevezés-módosítás aláírásának és postázásának időpontjában [REDACTED] volt a munkáltatói jogkör gyakorlója, így az intézkedés az arra jogosulttól származott.” (Kúria [26] utolsó mondat) Tényállási elem, hogy az okirat dátuma szerint az aláírás nem származhatott a jogosulttól, mert szabadságon volt; az okirat jogszerű postázásának időpontjában, 2014. március 5. napján az okiratot állítólagosan korábban aláíró általános elnökhelyettes már nem volt jogosult az intézkedésre. Ha az okirat a jogosulttól származott volna, nem lett volna szükség utólagos jóváhagyásra, amit a felmentésről intézkedő elnök a döntőbizottsági eljárásban annak tudatában hagyott jóvá, hogy az intézkedés szabályos volt, stb., stb.

4. Az alkotmányjogi panasz megalapozottsága, az alaptörvény-ellenesség konkrét elemei

A panaszos a jelen alkotmányjogi panaszt részben a bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre, illetőleg azok alapjogi sérelmet eredményező láncolatára, részben pedig alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés megválaszolási igényére alapozza (Abtv. 29.§)

A megsemmisíteni kért bírósági határozatok alaptörvénybe ütközését több pontban is megállapíthatóan tartom. Annak ismeretében, hogy az Alkotmánybíróság nem perbíróság, a továbbiakban a tényállási elemekkel csak annyiban foglalkozom, amennyiben a rögzített

tényállási elemek a valósággal való ütközésük folytán a jogbiztonság alkotmányos követelményének sérelmét valósítják meg. A panaszos annak is tudatában van, hogy az itt felsorolásra kerülő alkotmányosan kifogásolható eljárási cselekmények, bírósági megállapítások, ítéleti hivatkozásokban vagy azok hiányában megnyilvánuló alkotmányosértések nem mindegyike szolgál alapjául az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálatának, de arra nyomatékosan hivatkozik, hogy ezen elemek kibontása elkerülhetetlenül szükséges, mivel az alapjogi sérelmeket **ezen elemek összefüggő láncolata, együttese valósítja meg**. Az alapvető jogok sérelme ebben a konkrét panaszban tehát egyrészt **közvetlen** (az emberi méltóság és a tulajdon védelme), másrészt **közvetetten vezet** el ugyanezen alapjogok sérelméhez (jogbiztonság, jogi egyértelműség, az Alaptörvény és a jogszabályok alkalmazási kötelezettsége, a szülő munkajogi védelme, a gyermek védelme a szülő védelme által, a gyermek védelme a tulajdonvédelmen keresztül, a jogszabályok ésszerű értelmezésének és alkalmazásának alapelve). **Az alkotmányosértő elemek összefüggő láncolata és az emberi méltóság sérelme, valamint a tulajdonjog sérelme között a konkrét esetben olyan elválaszthatatlan, szoros eseménybeli és logikai összefüggés van**, ami a támadott bírósági határozatok szoros, kizárólag alaptörvényi szempontú vizsgálatát lehetővé és kívánatossá teszi. A panasznak helyt adó alkotmányossági vizsgálat nem eredményezne további bírósági eljárást, mert a panaszos szerint a Fővárosi Törvényszék jogerőssé válható ítélete az alkotmányossági szempontoknak megfelelt és reparálta a panaszos alapjogi sérelmeit.

Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés: Magyarország független, demokratikus jogállam.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből következik a jogállamiságból eredő jogi egyértelműség és jogbiztonság alapelve. A támadott ítéletek ama állításai, hogy a kinevezés-módosítás el nem fogadásával magam, szabad akaratomból kértem a felmentésemet, nem felel meg a jogi egyértelműség követelményének. A lefolytatott eljárásban nem vitatott körülmény volt, hogy nem volt valóságos választási lehetőségem: ha elfogadom az intézkedést, elfogadom annak jogszerűségét is; ha az intézkedés jogszerűségét vitatom, azzal automatikusan kezdeményezem a felmentésemet. Ez nyilvánvalóan a jogállamiság és a jogbiztonság sérelmét megvalósító intézkedést valósít meg. Mivel a felmentésem a kinevezés-módosításra épül, arra hivatkozik, az alkotmányossági vizsgálatban nem lehet eltekinteni a jogi egyértelműség és a jogbiztonság követelményétől. A támadott határozatokban megfogalmazott rendelkezések nem ismerik el, hogy az intézkedés jogkorlátozó jellegű volt és ezáltal a jogbiztonság sérelmével munkavállalói státuszomat, az abban foglalt jogaimat súlyosan sértette.

A jogállamiság részét képező jogbiztonság követelménye magában foglalja azt az igényt is a jogalkalmazókkal szemben, hogy tevékenységi körükben legyenek figyelemmel a jóhiszeműség és a tisztesség elvének, érvényesülésére, illetőleg a rendeltetésellenes joggyakorlás hiányát a jogszabályi keretek között szankcionálják, az ítélet meghozatala

szempontjai között ne hagyják figyelmen kívül. Különösen érvényesek ezek az alkotmányossági garanciák azokban az esetekben, amikor az ügyek elbírálása során az alkalmazott jogszabályok kifejezetten nevesítik ezeket a szempontokat. Így például a Kttv. 9. § (2) bekezdése tartalmazza, hogy a jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a jóhiszeműség és a tisztesség elvének megfelelően kell eljárni, továbbá kölcsönösen együtt kell működni és nem lehet olyan magatartást tanúsítani, amely a másik fél jogát, jogos érdekét sérti. A Kttv. 10.§ (1) bekezdése az ügybeli időben tartalmazta azt az előírást, hogy tilos a rendeltetésellenes joggyakorlás, ami definíciószerűen akkor is megvalósul, ha az mások jogos érdekeinek csorbítására, érdekérvényesítési lehetőségeinek korlátozására irányul vagy ehhez vezet. A tárgybeli ügyben a kinevezés-módosításnak a korábbiakban részletesen vázolt módja eklatáns példája ezen elvek nyilvánvaló sérelmének, ami által sérült a jogállamiság követelménye a támadott bírósági ítéletek meghozatalával, a megfelelő jogi reparálás mellőzésével.

Az Alaptörvény II. cikke: Az emberi méltóság sérthetetlen.

A támadott határozatok az Alaptörvény ama rendelkezését is sértették, amely védi az emberi méltóságot. Az emberi méltóság biztosításának követelményébe ütközik az olyan eljárás, amely eleve magában foglalja, hogy jogszerű az a feltételezés, miszerint ha vitatom egy intézkedés jogszerűségét, ezzel egy időben, ahhoz elválaszthatatlanul kapcsolva valóságosan is kérem a jogviszonyom kikényszerített megszüntetését, a munkaviszonyom egzisztenciálisan fenyegető megszüntetését. A jelen beadványban részletezett módon a konkrétan megjelölt alkotmányos sérelmek együttesen emberi integritásomat, emberi méltóságomat sértették, s, ezért a támadott ítéletek alapvető jogok sérelmét valószínűsítják meg.

Az Alaptörvény R) cikk (1) bekezdés: Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.

R) cikk (2) bekezdés: Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.

A támadott határozatok mellőzték az alkotmányossági követelmények érvényesítését. Panaszosként nem azt az igényt fogalmazom meg, hogy a perbíróságok közvetlenül vizsgálják az alkotmányossági követelmények érvényesülését, azonban az ítélezési tevékenységük gyakorlása során nem mellőzhetik az alapvető alaptörvényi rendelkezések érvényesítését. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, csakúgy, mint a Kúria a jogalkalmazás során figyelmen kívül hagyta az Alaptörvény itt is idézett rendelkezéseit és a tárgybani ügyben a közszolgálati tisztviselőkre vonatkozó rendelkezéseket, jórészt azért, hogy az észlelt szabályozási ellentmondások megfelelő feloldására nem törekedtek, illetőleg ez a jogalkalmazási törekvés nem járt eredménnyel. Erre példa a kúriai ítéletnek az az indokolási része, amely elismeri a Fővárosi Törvényszék ítéletének a felmentési védelem tekintetében alkalmazandó jogszabályi levezetését, ám a következtetése – az első fokon eljáró bíróság ítéletével összhangban tévesen – a Törvényszékitől szögesen ellentétes következtetésre jut

azzal az érveléssel, hogy a munkáltató köteles volt engem felmenteni, mivel, úgymond élve a Kttv. 48.§ (7) bekezdésében biztosított „lehetőséggel”, úgy nyilatkoztam, hogy nem kívánom fenntartani a módosított munkakörben a kormánytisztviselői jogviszonyomat. (Kúria [32] második mondat) Álláspontom szerint ez a jogértelmezés az Alaptörvény R) cikkébe is ütközik a B) cikkbe ütközésen túl, és ezért Alaptörvény-ellenes. Az fel sem merült a jogalkalmazás során, hogy a munkáltató akkor járt volna el a rendeltetésszerű joggyakorlás és az együttműködési kötelezettség szellemében, ha velem az intézkedés előtt egyeztetést kezdeményez, megkísérli közös megállapodással érvényesíteni elképzelését és ennek megthiusulása esetén úgy teszi lehetővé az intézkedés vitatását, hogy egyúttal nem szabja feltételül a felmentés kényszerű alkalmazását.

Az Alaptörvény 28. cikke: A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Az előző szakaszban hivatkozott Alaptörvénybe ütközés szorosan összefügg a 28. cikkbe foglalt alkotmányos követelménnyel, a jogszabályok ésszerű értelmezésének és alkalmazásának alapelvével. A jogszabályok alkalmazása során az Alaptörvénnyel való összhang megteremtése fontos, gyakran elhanyagolt igényt fogalmaz meg a bíróságokkal, különösen a felsőbírósággal szemben. Mint panaszosnak az a benyomásom, hogy ennek az igénynek a támadott bírósági ítéletekben foglaltak nem feleltek meg, és ezt a követelményt a csak és kizárólag a Fővárosi Törvényszék ítélete tartotta szem előtt.

Alaptörvény XV. cikk 5) bekezdése: Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élöket.

XVI. cikk (1) bekezdése: minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

XVIII. cikk (2) bekezdése: Magyarország külön intézkedésekkel biztosítja a fiatalok és a szülők munkahelyi védelmét.

Az Alaptörvény XVIII. cikk (2) bekezdése a állam kötelezettségévé tette a szülők munkahelyi védelmét. Ez a kifejezett alkotmányos védelem sérült a támadott bírói döntésekben. A panaszos tisztában van azzal, hogy önmagában az államcélként megfogalmazott alkotmányos elv akár nyilvánvaló megsértése az Alkotmánybíróság konzekvens joggyakorlata alapján nem teremti meg az alkotmányjogi panasz érvényesíthetőségét, mivel az Alkotmánybíróság több határozatában kifejtette, hogy nem „szuperbíróságként” és nem „ténybíróságként” jár el, tiszteletben tartja a bíróságok jogértelmezési és ítélezési függetlenségét, és kizárólag akkor gyakorol végső kontrollt a bírósági határozatok felett, ha

az alapjogi alkotmányos védelmi igények érvényesítése megkívánja, vagy olyan alkotmányos jelentőségű jogsérelemmel találkozunk, ami indokolja az Alkotmánybíróság fellépését.

A jelen konkrét ügyben a felsorolt alkotmányos elvbe ütközések nem önmagukban teremtik meg az alkotmányjogi panasz megalapozottságát, hanem az a tény, hogy mindezeken keresztül sérült a panaszos emberi méltósága és a tulajdonjogához fűződő, Alaptörvényben biztosított alapvető joga. A panaszos emberi méltósága azáltal sérült, hogy a munkáltató emberileg méltatlan helyzetbe hozta az eljárása adott jellegével, azzal, hogy nem tartotta be az elemi együttműködési szabályokat, azzal, hogy bár idejében értesült a panaszos munkába állási szándékáról, de – anélkül, hogy erről értesítette volna – betöltötte vezetői munkakörét és erről sem szóban, sem írásban nem értesítette annak ellenére, hogy a panaszos közvetlen felettesével szabadsága alatt mindvégig kommunikatív kapcsolatban volt; azzal, hogy kifejezett írásos kérelmére sem intézkedtek a munkába visszaállásának körülményeiről, kérésére nem válaszoltak; azzal, hogy amikor írásban is sürgette a határidő után az intézkedést, nem közölték vele a hivatali szabályoknak és szokásoknak megfelelően azt a döntést, hogy munkakörében és javadalmazásában kellő indok nélkül visszaminősítették; azzal, a munkakör módosítási döntést több mint egy hónappal a dokumentum meghozatala után, visszamenőleges hatállyal úgy közölték vele, hogy a közlés, amely nem valós dátumot tartalmazott, egyúttal magában foglalta a kényszerű felmentés iránti kérelmet, amelyre azután, a közös megállapodás meghozatalát meg sem kísérelve, a jogviszonyt felmentéssel megszüntették. A tulajdonjogi alapvető jogi sérelem abban állt, hogy a felmentési tilalom ellenére kikényszerített felmentéssel a kétéves gyermekét nevelő panaszos munkanélkülivé vált, miközben az élettársát ugyanettől a szervezettől jogerős bírósági ítélettel megállapítottan jogszabálysértő módon távolították el, ami azt jelentette, hogy a munkáltató által is tudottan az egész család jövedelem nélküli, kiszolgáltatott helyzetbe került. (Az azóta házastársává vált élettárs mind a mai napig nem tudott a közszférában magasan képzett jogászként elhelyezkedni és mind a mai napig munkanélküli.) Az emberi méltóság és integritás azzal is sérült, hogy a munkáltató eljárásával még annak a mérlegelésétől is elzárta a panaszost, hogy a gyermek gondozását annak három éves koráig vállalja és csak ennek letelte után térjen vissza munkahelyére, elkerülve, illetőleg elhalasztva ezáltal a munkakörében bekövetkező tulajdonjogi korlátozást.

A bírósági eljárásban a vitatott határozatot hozó bíróságok az alkotmányos védelem érvényesülését nem vizsgálták és a fentebb felsorolt alkotmányosan kifogásolható jogértelmezési tevékenység elemeinek összességével mintegy igazolták a alapügyben okozott sérelmeket és ezzel logikai összefüggésben hozzájárultak az emberi méltóság és a tulajdonbiztonság immár bírói döntésekbe foglalt igazolásához, rendes jogorvoslással nem támadható rögzüléséhez.

Végül a panaszos hivatkozik arra, hogy a konkrét ügyben felmerül, tetten érhető, az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés (Abtv. 29.§), illetőleg az általa megvalósuló jogsérelem érvényesülése azzal, hogy a szülő munkajogi védelme kiüresíthető a jogszabályi

inkonzisztencia olyan értelmű feloldásával, hogy az alkotmányosan védett jogot az azonos jogszabályba foglalt, azzal ellentétes formális jogra való hivatkozás kellően alapos mérlegelés nélkül negligálja. Az alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdés másfelől úgy is megfogalmazható: **ha egy jogszabályban két jogintézmény szerepel egymás mellett, egymással ellentmondásban, elsőbbséget élvez-e az alkotmányos elvet megvalósító tétel, mérlegelve az eset összes körülményeit, illetőleg az eljáró bíróságnak vizsgálnia kell-e, hogy érvényesíthető lett volna-e az alkotmányosan védett cél a konkrét jogértelmezés keretében?** A panaszos álláspontja szerint, ha a bíróság észleli, hogy a jogsértések láncolata alkalmas az emberi integritás és méltóság megsértésére és ez az alkotmányos elv – jelen esetben a szülő munkajogi védelme – negligálásán keresztül megvalósul, a koherens jogértelmezés alkotmányos szempontjai alapján az alkotmányossági mérlegelés már a bírósági szakban sem mellőzhető.

5. Érintettség, határidők, nyilatkozatok

A panaszos a tárgybeli bírósági eljárásokban felperesként járt el, ez érintettségét megalapozza.

A panaszos minden rendes és rendkívüli jogorvoslatot kimerített, további hazai vagy nemzetközi eljárás nincs folyamatban, a panaszos perújítási eljárást sem kezdeményezett.

A panaszos nyilatkozik, hogy hozzájárul az indítvány anonimizált formában történő közzétételéhez.

A panaszos a felülvizsgálati eljárást befejező határozatot, a Kúria Mfv.II.10.051/2017/11. számú ítéletét, jogi képviselője útján 2018. április 4. napján vette át, ennek megfelelően a jelen alkotmányjogi panasz indítvány betérjesztésének határideje 2018. június 3. napján jár le. A beadvány ezt megelőzően érkeztetésre kerül Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon.

Az eljárás illetékmentes.

Budapest, 2018. 05. 30.

Tisztelettel:

Képviseli: dr. Szoboszlai György ügyvéd (KASZ: [redacted])

Mellékletek:

- 1.) a Kúria Mfv.II.10.051/2017/11. számú ítélete
- 2.) a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 25.M.1789/2014/39. számú ítélete
- 3.) a Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.030/2016/30. számú rész-közbenső ítélete
- 4.) [REDACTED] felülvizsgálati kérelme
- 5.) a Magyar Államkincstár felülvizsgálati kérelme
- 6.) [REDACTED] kijavított kereseti kérelme
- 7.) a Magyar Államkincstár ellenkérelme
- 8.) a Kormánytisztviselői Döntőbizottság határozata
- 9.) a Magyar Államkincstár nyilatkozata a Kormánytisztviselői Döntőbizottságnak
- 10.) [REDACTED] válasza a Magyar Államkincstárnak a Kormánytisztviselői Döntőbizottsághoz intézett nyilatkozatára
- 11.) [REDACTED] közszolgálati panasza, mely arat tartalmazza:
 - a kinevezés-módosítás okiratot
 - a kormányzati szolgálati jogviszonyt felmentéssel megszüntető okiratot
 - [REDACTED] 2013. 11. 27-én kelt feljegyzéseit a munkába állási szándékról
 - [REDACTED] orvosi igazolása
- 12.) [REDACTED] főosztályvezető feljegyzés [REDACTED] továbbfoglalkoztatásáról
- 13.) [REDACTED] nyilatkozata adatainak nyilvánosságáról
- 14.) ügyvédi meghatalmazás

